

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

SEKRETARIAT
Marszałek Senackich
wpłynęło dn. 8.03.2010
nr. 1496 podpis.....

DKZU – MT – 0401 – 14 / 2010

Warszawa, 2010 – 03 – 04

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Panie Marszałku

odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora Tadeusza Gruszki, złożone podczas 48. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 lutego 2010 r., dotyczące braku podręczników niezbędnych do realizacji podstawy programowej kształcenia w zawodach górniczych, uprzejmie wyjaśniam.

Minister Edukacji Narodowej w ramach swoich kompetencji dopuszcza podręczniki do użytku szkolnego na podstawie rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie *dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników* (Dz. U. Nr 89, poz. 730). Podręcznik może zostać dopuszczony do użytku szkolnego po uzyskaniu trzech pozytywnych recenzji do wystawiania których upoważnieni są rzeczoznawcy rekomendowani przez szkoły wyższe, instytucje naukowe, stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze, inne organizacje gospodarcze, kuratorów oświaty, ministrów właściwych dla poszczególnych zawodów lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Właściwy dobór autorów recenzji gwarantuje wysoką jakość podręczników dopuszczanych do użytku szkolnego.

W latach ubiegłych do Ministerstwa Edukacji Narodowej wpłynął zaledwie jeden wniosek o dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika do realizacji podstawy programowej kształcenia w zawodzie górniczym. Wniosek ten, złożony przez Wydawnictwo „Śląsk” dotyczył podręcznika pt.: „Maszyny i urządzenia górnicze” autorstwa dr Stefana Wyciszczoka, przeznaczonego dla uczniów i słuchaczy techników i szkół policealnych prowadzących kształcenie w zawodzie technik górnictwa podziemnego. Ze względu na cztery negatywne opinie, podręcznik ten nie został dopuszczony do użytku szkolnego. W tej sytuacji Wydawnictwo „Śląsk” zwróciło się do Ministra Edukacji Narodowej z prośbą o wycofanie podręcznika z procedury dopuszczającej do użytku szkolnego i do tej pory nie ponowiło wniosku.

Zauważyć należy, że choć mimo niżu demograficznego, łączna liczba uczniów (słuchaczy) uczęszczających do szkół prowadzących kształcenie techników górnictwa podziemnego i górników eksploatacji podziemnej od kilku lat wzrasta, to liczba osób potencjalnie zainteresowanych zakupem podręczników nadal może być poniżej progu opłacalności dla większości wydawnictw.

Województwo	Rok szkolny 2008/2009		Rok szkolny 2009/2010	
	Technik górnictwa podziemnego	Górnik eksploatacji podziemnej	Technik górnictwa podziemnego	Górnik eksploatacji podziemnej
dolnośląskie	432	79	646	29
lubelskie	435	51	572	50
małopolskie	342	38	460	126
śląskie	3581	824	4782	1035
wielkopolskie	-	12	-	19
Razem	4790	1004	6460	1259

Źródło: System Informacji Oświatowej. Stan na dzień 30.IX.2009 r.

Zdając sobie sprawę z trudnej sytuacji na rynku podręczników do kształcenia zawodowego, Minister Edukacji Narodowej udziela dotacji przedmiotowych do podręczników szkolnych przeznaczonych do kształcenia zawodowego i ogólnozawodowego zgodnie z art. 109 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn.

zm.) i wydanego na tej podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników szkolnych (Dz. U. Nr 137, poz. 974, z późn. zm.). Powyższa dotacja ma charakter pomocy *de minimis* i jest udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5-10). Należy podkreślić, że dotacje przedmiotowe do podręczników szkolnych udzielane są wyłącznie na wnioski wydawców, w wysokości nie wyższej niż przy zastosowaniu stawek, o których mowa w przedmiotowym rozporządzeniu: przy pierwszym wydaniu – 1 900 zł do jednego arkusza wydawniczego, przy następnym wydaniu – 1 350 zł, a maksymalna łączna kwota dotacji określana jest corocznie w ustawie budżetowej. W roku 2009 Minister Edukacji Narodowej zabezpieczył w budżecie państwa środki finansowe na dotacje przedmiotowe do podręczników szkolnych do kształcenia zawodowego w wysokości 500 000 zł, z czego na wnioski Wydawców udzielił dofinansowania na kwotę 392 341,90 zł.

Podzielając troskę Pana Senatora Tadeusza Gruszki, spowodowaną brakiem podręczników do kształcenia w zawodach górniczych pragnę nadmienić, że podręczniki szkolne powstają wyłącznie z inicjatywy zainteresowanych środowisk edukacyjnych. Nie należy bowiem do kompetencji Ministra Edukacji Narodowej inicjowanie prac, ani też zlecanie opracowania podręczników wspomagających proces kształcenia w szkołach działających w systemie powszechnym.

Biorąc pod uwagę powyższe, a także zważywszy na koncentrację podziemnych zakładów górniczych w południowych regionach kraju, w tym głównie w województwie śląskim, wartym rozważenia przez podmioty ze Śląska jest uczestnictwo w projektach konkursowych w ramach priorytetu IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013 lub Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego dotyczących opracowania podręczników do kształcenia w zawodach związanych z górnictwem podziemnym, jak również wydruku i wyposażenia szkół w regionie w te podręczniki.

Na bieżąco, do czasu opracowania i dopuszczenia do użytku szkolnego podręczników, proponuję szkołom prowadzącym kształcenie w zawodach górniczych, aby zarówno nauczyciele tych szkół, jak i uczniowie (słuchacze) korzystali ze specjalnie do nich adresowanych pakietów edukacyjnych tzw. „mini podręczników”, stanowiących obudowę programową do modułowych programów nauczania w zawodach górniczych. Program

wraz z pakietami jest dostępny na stronie internetowej Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej www.koweziu.edu.pl/programy w zakładce *programy modułowe i pakiety edukacyjne* – po zarejestrowaniu.

Dodatkowo informuję, że na stronie internetowej Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego znajdują się wykazy (w podziale branżowym) aktualizowanych na bieżąco przepisów z zakresu bezpieczeństwa pracy i ergonomii wraz z komentarzami, które mogą stanowić istotną pomoc dla nauczycieli podczas omawiania zagadnień dotyczących bezpiecznego prowadzenia ruchu i pracy w warunkach zagrożeń w podziemnych zakładach górniczych.

Z poważaniem

w/z MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU

Zbigniew Włodkowski